

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Regvlarvm Vtrivsque Ivris Cvm Ampliationibvs Ac
Limitationibvs**

Dueñas, Pedro

Venetiis, 1566

Regvla CCV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63232)

- 18 Quod ad iudicem spectat commodum, uel incommodum in causa ex quo tenetur de euictione, secundum Philipp. in d. c. postremo. col. 19. nu. 30. & 31. de appellat.
- 19 Quod iudex fuit corruptus precio, uel premio, secundum spe. in d. §. superest, penult. col. item si sit inimicus, de iudice delegat.
- 20 Quod causa est subtilis, ardua, & ille grossus & imperitus, & quia causæ subtiles non sunt committendæ iudicibus imperitis. Ideo potest repulsari, secundum Bal. in l. fin. in q. 16. C. de hæredib. insit. Felin. in c. sciscitatus. col. 7. uers. dicit etiam Bal. de rescrip. Ias. in l. apertissimi. uers. 2. causa. C. de iudit.
- 21 Quod est cõpater. iudex parti aduersæ, secundum glo. in c. i. & a. de re iudic. Innoc. in c. prudentiam, de offi. deleg. Ias. in l. apertissimi. col. iij. in princ. de iudit. nu. 14.
- 22 Quod est austerus & non uult audire aduocatum partis, secundum Lamphran. in clem. sæpe. in uers. de plano. col. 1. de uerb. signifi.
- 23 Quod est nimium crudelis, secundum Ias. in l. apertissimi. col. 1. in fine. uers. tertia causa de iudit. & Bal. in l. ij. ff. de ijs, qui sunt sui, uel alien. iure.
- 24 Quod iudex est subditus aduersarij mei, & ratione superioritatis potest iudex repulsari, secundum Abbat. in c. accedens. l. ij. col. i. uers. 4. causa, ut lit. non contest. Philipp. in c. postremo. col. 7. uers. 13. de appellat.
- 25 Quod iudex alloquitur secretæ in aurib. aduersarij, quo casu potest repulsari, secundum Abba. in d. c. accedens. col. 3. uers. & aduerte, Lamphranc in c. quoniam contra in uers. recusationes col. fin. de probat.

REGVLA CCV.

Scandalum est omnino euitandum, ne mala eueniant istam regulam posuit Felin. in c. 2. nu. 8. de perscript. & nota, q̄ scandalizare est præbere ruinam dicto uel facto, secundum B. Thomam distin. 38. q. 2. per totum, & Old. confi. 268. quæstio est, in fine ubi dicit q̄ est factum, uel dictum minus rectum præbens occasionem ruinæ, & multa pro-

Q

ta pro-

ta propter scandalum non puniuntur, sed sufficit maior
corripere & punire ut fecit dominus omnipotens. num-
ri c. 25. Roma. aliqua in l. si uero. §. de uiro. 7. fallent. ff. de
mar. Paul. ad Roma. c. 14. Abb. & can. in c. dilecta.

- 1 Amplia. ut clericus propter scandalum nullo modo ad-
ministrat in beneficio, quamuis sit idoneus & sufficiens
ut c. tua est. c. 2. & 3. & c. ex parte, de cler. ægrotan.
- 2 Amplia. etiam ut in ecclesia occidentali non eliguntur
clericus orientalis propter incontinentiam c. cum olim
de cler. congru. ratio quia clerici profitentur castitatem.
ut c. nullum 28. distin. quod non obseruant clerici grati
ut c. i. de cler. cong. sed ipsi uxorem ducunt. ut omnibus
notum est.
- 3 Amplia. etiam ut spoliatus ante omnia non restituitur
propter scandalum glo. not. in c. in primis. 2. q. 1. & 3. q. 1.
in summa, & in c. ad petitionem in uerb. restituendus
accusat.
- 4 Amplia. quoque ut ordinarius iudex non protulit
pactanti apostolicum ob scandalum occurrentem. ut
cum teneamur de præbend. & dicitur ibi, q̄ propter scan-
dalum receditur a regulis iuris. ut in glo.
- 5 Amplia. itidem q̄ clericus priuandus tolleratur in ecc-
lesia propter scandalum futurum. Innoc. in c. l. de con-
coniug. Deci. in c. cum teneamur. num. 13. de præbend.
cum ibi not.
- 6 Amplia. similiter, ut scandalum sine culpa facit quem
haberi pro irregulari glo. not. 2. in c. ex litteris de homin.
- 7 Amplia. ut dispositio. l. si quis in tantam. C. unde u-
omittatur propter futurum scandalum. ut glo. not. in c.
lator in uerb. 2. q. 7.
- 8 Amplia. ut puniendus non punitur propter scandalum
euitandum in prouincia. loco, ue' ciuitate. Bal. not. in l.
i. ff. de off. eius, cui mand. est iurisd. per l. penult. de fidei.
- 9 Amplia. etiam ut si totus populus efficitur hæreticus
inquisitor nullo modo procedere debet contra uniuersa-
tatem, sed scribat & notificet d. papæ. secundum Io. And.
in c. inquisitionis, de hæreticis in 6.

10. Amplia. itidem ut episcopus dato equiali concambio priuatur & hoc propter scandalum. ut Innoc. in c. cum pridem de renunc. Abb. in c. i. de elect. Roma. consi. 332. col. ult. q. late dixi in tract. meo de priuileg. pacis, nu. 16. & 18. fol. 117.
11. Amplia. quoque ut propter scandalum prohibetur episcopus dispensate cum clerico deficiente in purgatione. ut Host. in c. insinuatam de symo. & ibi Abba. & Io. de Annania in fine d. c.
12. Amplia. ut potest legitime illis prohibere, ne contrahant matrimonium propter scandalum, esto q. inter ipsos nullum interueniat impedimentum, ut c. super eo. de cognat. spiritual.
13. Amplia. itidem ut episcopus potest prohibere ne eligatur in aliqua dignitate, ille qui in nulla re deliquit & hoc propter sedandum scandalum. Abb. in c. considerauimus in fine de elect. per tex. cum glo.
14. Amplia. similiter ut propter scandalum papa potest dispensare super matrimonio non legitime contracto, secundum opin. Ludo. Roma. in consi. 307. nu. 4. per c. quia circa de consang. & affinit.
15. Amplia. etiam ut inferior a papa potest ponere manus ad causam deuolutam ad sedem pontificis & hoc ad euitandum scandalum, ut Hostie. in c. constitutis ult. col. de appellat.
16. Amplia. 16. ut propter scandalum ecclesia tollerat clericos inuites, quia propter pisces malos non rumpuntur retia, ut c. quisquis 24. q. 1.
17. Amplia. etiam in uoto si re uera non obligat ubi potest peti absolutio & hoc propter scandalum & salutem anime, ut Abb. & cano. in c. magnæ in fine, ibi unde satis, de uoto.
18. Amplia. etiam ut episcopus loci potest propter futurum scandalum inter aliquas familias prohibere ne inuicem contrahant matrimonium. ut c. cum in tua, & ibi Abba. & Felin. de sponsal.
19. Amplia. quoque ut licet tacens in actu oneroso præsumatur consentire quatenus est præsens, ut Innoc. in c.

Q 2 uestra

- uestra extralocat. & Felin. in c. cum omnes de cons. A-
tamen si tacet timore futuri scandoli, non dicitur con-
tine ut Roma. in l. quæ dotis col. 39. ff. sol. matr.
20. Amplia. ut d. papa mandat clericis & sacerdotibus con-
cedit id quod sibi non competit, uidelicet libertatem & po-
testatem crismandi in ecclesiis pueros ut glo. not. in c. qui
uenit 92. distin.
21. Amplia. quoque ut licitum sit transire ad religionem
strictiore, quando is talis scandalizatur, ut not. Innoc. in
c. licet in glo. iij. de regula. & ibi cano. & summa Pisan. in
uersi. religio. 5. & dixi in tract. meo de pace. nu. 45.
22. Amplia. etiam ut quando spero, uel dubito rem meam
non posse consequi iudice auctore a te malis artibus occu-
patam, si tamen imineret scandalum potest illam iudic-
concedere. ut Innoc. in c. olim, il primo de restit. spol. &
Felin. & Deci. in c. i. de iudic.
23. Amplia. quoque ut si papa scandalizat mundum potest
omnino deponi, ut glo. not. in c. si papa, in uersi. 40. di-
stinct. quam impugnat Petr. de Monte. in tract. de papat.
fol. 7. & Felin. d. c. 2. nu. uersi. 23. de prescript. Decian.
c. cum teneamur. nu. 12. de præbend.
24. Amplia. itidem quando duo contendunt de papatu, po-
test uterque deponi & hoc propter scandalum futurum,
ut Bal. in c. olim ad fin. de rescript. all. Hugon. in c. duo. 79.
distinct.
25. Amplia. similiter, ut si populus non potest præuenire
percursorem cardinalis iuxta dispositionem. c. Felicis de
pen. in 6. nisi cum maximo scandalo, non tamen incurrit
pœnam d. c. Felicis. Ita Io. Andreæ in col. 8. post archid.
quod tu nota.
26. Amplia. etiam ut quando dubitatur de futuro scandalo
potest episcopus mutare antiquissimam consuetudinem
in conferendis beneficiis rescribendo pontifici, de cons.
firmanda, uel eradicanda d. consuetudine. ut Card. consi.
58. proposita quaestio ad fin.
27. Amplia. ut quando episcopus uocatur ab archiepisco-
po, & a rege, uel ab aliquo alio superiore, debet parere
archiepiscopo quod alicui alteri nisi dubium sit de futuro scanda-
lo.

dolo. Ita Innoc. & Host. in c. cum parati de' appellat. & Hug. in c. si episcopus 24. distinct.

- 28 Amplia. ut interdum propter scandalum remittitur poena, ut puta si peccauit multitudo populi princeps non punitur si non corripit propter scandalum futuræ multitudinis. ut Thom. 2. ij. q. 108. art. i. in fine.
- 29 Amplia. ut sententia alia parte non citata potest reuocari. ut Innoc. in c. quærelam de elect. ubi tamen dubitatur de futuro scandalo potest utriusque pars proclamari & sententia ipsa non reuocatur, quia propter scandalum potest recedi a terminis iudicialibus, & ordinariis, secundum glo. in c. tua. & c. ex parte de cler. ægrotant. Alex. in l. si pacto. C. de pact. spec. de sent. prolat. §. species. in add. habeo &c.
- 30 Amplia. ut propter scandalum potest supersederi executioni præcepti apostolici etiam penalis. ut Card. consi. 98. papa, & in c. si quando de rescript. & ibi Felin. in vers. supersederi.
- 31 Amplia. etiam ut potest formari inquisitio absque aliqua forma ubi dubium est de futuro scandalo. Ita Marian. in c. qualiter. il. ij. q. 9. art. 15 de accusa. cum ibi uocatis.
- 32 Amplia. ut a forma data a superiore propter futurum scandalum recedi potest. ut Felin. & mod. in c. dilecta 33. col. 5. limita. 7. de rescript.
- 33 Amplia. quoque ut lex iniusta licet non obliget in foro conscientie, tamen aliquando obligat propter uitandum scandalum. secundum Thom. in prima ij. q. 96. art. 4.
- 34 Amplia. ut si reperiuntur duæ electiones facte per summum pontificem de diuersis personis, potest consilium Cardinalium utraque cassare. Ita glo. not. in glo. fin. in c. fin. 63. distin. Card. Flor. in rep. c. licet de elect. & in consi. 150. quaestum. Egid. Bellam. consi. 99. uerum. Cardin. in clem. i. q. 2. de immunit. eccle. Deci. in c. cum teneamur nu. 12. de præbend.
- 1 Fallit hæc regula in innocente reo imputato de aliquo excessu, quia melius est nocentem absoluere, quam innocentem damnare, iurib. uulgar. neque propter tumultum

populi innocens debet damnari, sed bene potest
rescribere superiori & responsum expectare, secundum
Deci. in c. cum teneamur. nu. 5. de praebe. q. si Pater
praesidens in Iudaea hoc fecisset, de IESU Christo,
neque sibi mortem aeternam praeparasset, neque in exitu
per Romanos missus fuisset cum infamia & damno perpe-
tuo: Anima & corporis, qui in inferno cruciatur, neque
uanae uoces populi audiri debent in poenis imponendis.
tex. not. in l. decurionum. C. de poen. & Bar. in d. l. penul.
de licar. q. tu iudex sapiens nota.

- 2 Fallit quando cum scandalo occurreret poena, uel de-
decus iudici, tunc debet ius & iustitiam administrare con-
libet, non obstante tumultu populi & futuro scandalo,
quia uanae uoces populi non sunt a iudice iusto & discre-
to, neque esse debent in aliqua consideratione propter
periculum futurae perditionis animae, q. tu curiosus nota.
- 3 Fallit etiam quando iudex in sententia ferenda cum
aliquo clamore & tumultu populi conspiceret, q. sibi im-
mineret maius peccatum. tunc non obstante futuro scandalo
debet pro salute animae suae iustitiam facere, secundum
Bal. in l. presbyteri, in ult. col. C. de episcopis & clericis. In
hoc, in c. officii de poenit. & remissio. cum aliis.

REGULA CCVI.

- 1 Tenuta data ex inordinato processu, an possit retineri
pro debito, quod per prius res illa fuerat obligata. Tu re-
ne q. sic, secundum Gramma. in deci. 58. nu. 5. Bal. in l. fun-
dus. ff. de resc. uend. Francis. Cremens. sing. 93. Deci. consil.
449. consil. 232. in primo dubio. & consil. 400. Bal. in penul.
C. de non nu. pec. ubi dicit, q. mulier uiro defuncto, po-
test retinere domum quam iure familiaritatis habitauit,
& idem in l. i. C. de seruo pign. dat. manu ubi dicit q. uiro
defuncto potest mulier apprehendere possess. bonorum
uiri pro eius dote si uacat. & in l. penul. C. de pign. act.
- 1 Amplia. ut tenuta bonorum immobilium alicui dari &
concedi non debet sine iudicis mandato, secundum cetera
in